

INFORMACJA NA TEMAT ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, SPOSOBÓW OSTRZEGANIA I POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ NA TERENIE POLSKI GAZ S.A. ODDZIAŁ POMORSKI W UGOSZCZY

(aktualizacja marzec 2020 r.)

Prowadzący zakład: Polski Gaz S.A.

Reprezentowany przez: **Paweł Bielski – Prezes Zarządu (jednoosobowo)**

Adres siedziby: ul. Stawki 40
01-040 Warszawa
woj. mazowieckie

Telefon: (+48) 22 330 59 00

Fax: (+48) 22 330 59 01

Email: p.bielski@polskigaz.pl

Kierujący zakładem: Adrian Rewers – Dyrektor Zarządzający

Adres siedziby: Ugoszcz
77-100 Bytów
woj. pomorskie

Telefon: (+48) 59 821 49 45

Fax: (+48) 59 821 49 48

Email: a.rewers@polskigaz.pl; oddzial.pomorski@polskigaz.pl

Zakład Polski Gaz S.A. Oddział Pomorski w Ugoszczy, z uwagi na maksymalne ilości magazynowanego gazu płynnego, przekraczające wartości progowe wskazane w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 r., poz. 138), zaklasyfikowany został do **zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej**.

Zakład Polski Gaz S.A. Oddział Pomorski w Ugoszczy podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. Prowadzący zakład dokonał zgłoszenia właściwym organom, o którym mowa w art. 250 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019 r., poz. 1396) oraz opracował i przekazał im Program zapobiegania awariom, Raport o bezpieczeństwie, Wewnętrzny plan operacyjno – ratowniczy, a także informacje do opracowania Zewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego.

Z uwagi na lokalizację zakładu, w sprawach dotyczących przeciwdziałaniu wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, właściwym organem Państwowej Straży Pożarnej (PSP) jest Pomorski Komendant Wojewódzki PSP. Czynności kontrolno – rozpoznawcze w zakładzie prowadzi Komendant Powiatowy PSP w Bytowie z udziałem przedstawicieli Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, a także Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

Opis działalności zakładu:

Zakład prowadzi handel hurtowy i detaliczny gazem płynnym. Na jego terenie prowadzona jest działalność związana z dystrybucją gazu płynnego tj. propanu, butanu lub ich mieszaniny (LPG – ang. Liquefied Petroleum Gas). Proces technologiczny w zakładzie stanowią następujące operacje:

- magazynowanie gazu płynnego w zbiornikach (z możliwością przepompowywania gazu płynnego pomiędzy zbiornikami, także w celu przygotowania odpowiednich dla potrzeb rynku mieszanin),
- napełnianie i rozładunek autocystern,
- napełnianie butli przenośnych 11 kg, 33 kg oraz butli turystycznych,
- czasowe magazynowanie i ekspedycja butli napełnionych.

Zakład świadczy także usługi w zakresie dostaw/spedycji gazu płynnego..

Charakterystyka składowanych substancji niebezpiecznych:

Na terenie zakładu występują następujące substancje niebezpieczne, decydujące o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

Lp.	Nazwa substancji niebezpiecznej	Zwrot zagrożenia	Charakterystyka zagrożenia	Ilość poszczególnych substancji niebezpiecznych			
				Progowa dla ZDR	Maksymalna na terenie zakładu		
					Zbiorniki	Cysterny drogowe	Butle przenośne
1	Propan – butan LPG (C ₃ H ₈ + C ₄ H ₁₀) Nr CAS 68476-85-7 Nr WE 270-704-2	H 220	skrajnie łatwopalny gaz	200 Mg	204,69 Mg	40 Mg	60,5 Mg
		H 280	zawiera gaz pod ciśnieniem, ograniczenie grozi wybuchem, gaz skroplony				
2	Propan (C ₃ H ₈) Nr CAS 74-98-6 Nr WE 200-827-9	H 220	skrajnie łatwopalny gaz	200 Mg	204,69 Mg	40 Mg	60,5 Mg
		H 280	zawiera gaz pod ciśnieniem, ograniczenie grozi wybuchem, gaz skroplony				
3	Butan (C ₄ H ₁₀) Nr CAS 106-97-8 Nr WE 203-448-7	H 220	skrajnie łatwopalny gaz	200 Mg	204,69 Mg	40 Mg	60,5 Mg
		H 280	zawiera gaz pod ciśnieniem, ograniczenie grozi wybuchem, gaz skroplony				
				Sumaryczna ilość gazu płynnego			
				Progowa dla ZDR	Maksymalna na terenie zakładu		
					Zbiorniki	Cysterny drogowe	Butle przenośne
				200 Mg	204,69 Mg	40 Mg	60,5 Mg
RAZEM					305,19 Mg		

Główne scenariusze awarii przemysłowej:

Awariom przemysłowym, jakie mogą wystąpić na terenie zakładu, mogą towarzyszyć następujące potencjalne skutki (związane z uwolnieniem wskazanych powyżej substancji niebezpiecznych):

- wyciek gazu płynnego,
- pożar gazu lub wybuch gazu (LPG) i emisja toksycznych produktów spalania.

Powyższe zdarzenia mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie i życie pracowników zakładu i innych osób, jego instalacje i mienie, a także na jego otoczenie.

Działania, które zostaną podjęte w przypadku wystąpienia awarii:

Działania ratownicze zarówno w przypadku wycieku gazu, jak i pożaru, mają na celu przede wszystkim likwidację źródła emisji – odcięcie dopływu gazu do miejsca wycieku. W ten sposób należy prowadzić również działania gaśnicze – nie należy gasić pożaru gazu w inny sposób niż odcięcie jego dopływu do miejsca emisji, chyba że zagraża on bezpośrednio życiu ludzi. Ww. działania prowadzone będą za pośrednictwem technicznych systemów zabezpieczeń (systemy detekcji i kontroli parametrów pracy instalacji z ręcznymi i automatycznymi zaworami) oraz pracowników obsługujących instalacje. Dodatkowo przewiduje się ochronę sąsiednich instalacji i obiektów – ograniczenie eskalacji zdarzeń awaryjnych za pomocą instalacji zraszaczowej, stacjonarnych działek wodno – pianowych, hydrantów. Ograniczenie skutków awarii będzie jednocześnie realizowane poprzez alarmowanie sąsiednich podmiotów i mieszkańców (narażonych na negatywne skutki awarii) oraz zewnętrznych służb ratowniczych. Ponieważ w wyniku wycieku, pożaru, wybuchu gazu zanieczyszczenie trwałe środowiska praktycznie nie występuje (ogranicza się do czasu trwania awarii – wycieku, pożaru), nie ma konieczności podejmowania dodatkowych zadań, w celu przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego. Gazy węglowodorowe magazynowane na terenie zakładu, z uwagi na swoje właściwości, nie powodują skażenia środowiska:

- gaz płynny nie jest substancją toksyczną,
- gaz płynny nie reaguje z wodą,
- gaz płynny nie jest klasyfikowany jako substancja niebezpieczna dla środowiska.

W związku z powyższym nie ma konieczności podejmowania dodatkowych zadań, w celu przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego, nie zachodzi także potrzeba określenia sposobów neutralizacji substancji lub poawaryjnej remediacji gleby.

Podstawową zasadą postępowania poawaryjnego jest ograniczenie do minimum powstałych szkód oraz niedopuszczenie do ich negatywnego oddziaływania dla zdrowia, mienia i środowiska. Po zakończeniu działań ratowniczych podjęte zostaną czynności zabezpieczające miejsce awarii oraz uniemożliwiające jej ponowne wystąpienie.

Środki bezpieczeństwa zakładu:

W celu niedopuszczenia do powstania na terenie zakładu awarii przemysłowej oraz ograniczenia jej potencjalnych skutków zastosowano niżej wymienione środki bezpieczeństwa:

- system detekcji gazów palnych,
- monitoring procesowy i automatykę zabezpieczającą,
- zabezpieczenia przed przepełnieniem zbiorników magazynowych i autocystrern,
- zabezpieczenia przed niedopuszczalnymi wzrostami ciśnienia,
- zawory nadmiernego wypływu, odcinające oraz zawory bezpieczeństwa na zbiornikach,
- system sygnalizacji pożarowej na instalacjach,
- instalację wentylacji awaryjnej,

- instalację zraszaczową oraz stacjonarne działka wodno – pianowe,
- sieć wodociągową z hydrantami zewnętrznymi,
- gaśnice i agregaty gaśnicze,
- przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę,
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- instalację odgromową i uziemiającą,
- instalację elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym w strefach zagrożonych wybuchem,
- ochronę fizyczną.

W zakładzie funkcjonuje jednocześnie **system zarządzania bezpieczeństwem** oparty o procedury, zarządzenia i instrukcje organizacyjno – techniczne, gwarantujący odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiący element ogólnego systemu zarządzania zakładem.

Sposoby ostrzegania okolicznej ludności oraz pracowników sąsiednich przedsiębiorstw:

Na terenie zakładu istnieje komunikacja telefoniczna, oparta na sieci kablowej i komórkowej.

Sygnaly alarmowe dla ludności oraz pracowników sąsiednich zakładów generowane są za pomocą syreny ręcznej PERN S.A. przez służbę ochrony NAFTOR Sp. z o.o., na podstawie zawartej umowy. Alarm jest ogłaszany dźwiękami przerywanymi. Dźwięki trwające 10 sekund są powtarzane przez 3 minuty z przerwami trwającymi 15 – 20 sekund. Poza sygnałami alarmowymi komunikaty rozgłaszane są z ruchomych środków transportowych z urządzeniami nagłaśniającymi przez Policję. Odwołanie alarmu następuje tymi samymi środkami, którymi alarm został ogłoszony, sygnałem ciągłym nadawanym przez 3 minuty oraz przy pomocy komunikatów z urzędzeń nagłaśniających.

Zakład jest wyposażony w lokalną sygnalizację alarmową – akustyczną i świetlną tj. sygnalizatory optyczne i akustyczne sygnalizujące zadziałanie systemu detekcji gazu lub systemu sygnalizacji pożarowej, poprzez użycie ręcznych ostrzegaczy pożarowych. Światło żółte sygnalizuje detekcję gazu o stężeniu powyżej 20% DGW do 40% DGW (poziom ostrzegawczy), światło czerwone sygnalizuje detekcję gazu o stężeniu powyżej 40% DGW, przy którym następuje przerwanie wszelkich prac i ewakuacja pracowników.

Sposoby postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej:

Szczegółowe instrukcje dla okolicznej ludności, pracowników sąsiednich przedsiębiorstw i innych osób znajdujących się w zagrożonym obszarze, określi kierujący działaniami ratowniczymi.

W przypadku zaobserwowania w zakładzie lub jego otoczeniu sytuacji, która mogłaby wskazywać na wystąpienie awarii np.: unoszącego się dymu, wzmożonego ruchu pojazdów służb ratowniczych lub w przypadku usłyszenia sygnału alarmowego (dźwięku syreny) należy: udać się do domu lub schronić w budynku, pozamykać wszystkie drzwi i okna, wyłączyć zbędne odbiorniki prądu i gazu, śledzić dostępne środki masowego przekazu i przygotować się do ewentualnej ewakuacji. W przypadku usłyszenia komunikatu o konieczności opuszczenia budynku, zachowując spokój należy niezwłocznie wyłączyć wszystkie odbiorniki prądu i urządzenia gazowe, zabrać dokumenty i ciepłą odzież, opuścić budynek i udać się do wyznaczonego miejsca zbiórki. Należy otoczyć szczególną opieką dzieci i osoby starsze. Na polecenie osób prowadzących ewakuację, należy przenieść się z miejsca zbiórki do wyznaczonego miejsca tymczasowego pobytu, wykorzystując udostępniony środek transportu.

Osoby przebywające w pobliżu zakładu powinny jak najszybciej oddalić się od jego granic, przemieszczając się w miarę możliwości prostopadle do kierunku wiatru. Osoby znajdujące się w pojazdach powinny jak najszybciej oddalić się od granic zakładu, nie powodując przy tym zatorów na drogach dojazdowych do zakładu.

Tabela. Całodobowy telefon do zakładu oraz telefony alarmowe instytucji zewnętrznych

Lp.	Nazwa instytucji	Nr telefonu
1	2	3
1	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Bytowie	998
2	Pogotowie Ratunkowe, Zespoły Ratownictwa Medycznego	999
3	Policja	997
4	Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Gdańsku	112
5	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku	(58) 347 78 05
6	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku – Delegatura w Słupsku	(59) 842 57 80 (59) 847 53 40
7	Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bytowie	598 226 011 601 164 251
8	Gmina Studzienice – telefon alarmowy	601 697 046
9	Polski Gaz S.A. Oddział Pomorski w Ugoszczy – ochrona zakładu	(59) 822 81 00